

بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۱۳۸۸

• آرش مطلبی
دانشجوی دکترای زبان و ادبیات فارسی

امسال نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران را در شرایطی پشت‌سر گذاشتیم که از برپایی اولین نمایشگاه کتاب، ۲۲ سال می‌گذرد و اکنون نهالی که ۲۲ سال پیش با دستان پرمهر اهالی فرهنگ و هنر کاشته شد، به درخت تناور سرسبز و شکوفا تبدیل شده است. نمایشگاه کتاب از ۲۲ سال پیش همه‌ساله در اردیبهشت‌ماه از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به مدت ده روز برگزار می‌شود. حضور ناشران داخلی و خارجی فرصت بسیار مناسبی را برای اندیشمندان، پژوهشگران، نویسندگان و استادان و دانشجویان فراهم می‌کند تا ضمن آشنایی با تازه‌های کتاب، کتاب‌های مناسب را با تخفیف ویژه تهیه کنند.

نخستین نمایشگاه در سال ۱۳۶۶ با هدف «ایجاد فضایی مناسب برای آشنایی با آراء، افکار و جنبه‌های گوناگون دستاوردهای فرهنگی کشورهای مختلف؛ ایجاد علاقه به کتاب و کتابخوانی؛ فراهم‌سازی عرصه سالم برای رقابت ناشران داخلی و بین‌المللی؛ و آگاه‌کردن محققان و مراکز تحقیقاتی از تازه‌ترین نشر» برگزار شد و در طول ۲۲ سال همواره به این اهداف توجه شده است. ناشران داخلی و بین‌المللی و توزیع‌کنندگان کتاب، مؤسسات تحقیقاتی، چهره‌های ادبی، صاحب‌نظران بازار کتاب و بنگاه‌های ادبی از جمله شرکت‌کنندگان سال‌های مختلف بوده‌اند. در اولین دوره نمایشگاه، که در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی برگزار شد، دویست ناشر داخلی و ۱۹۶ ناشر خارجی شرکت کرده بودند و ۱۹ دوره از ۲۲ دوره نمایشگاه، در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی برگزار شد، ولی در سه دوره اخیر، یعنی نمایشگاه‌های بیستم تا

در اولین دوره
نمایشگاه، که در محل
دائمی نمایشگاه‌های
بین‌المللی برگزار شد،
دویست ناشر داخلی
و ۱۹۶ ناشر خارجی
شرکت کرده بودند

مقدمه

بسیاری از اهالی فرهنگ و هنر و صاحبان فکر و اندیشه، اردیبهشت ماه را، به مناسبت برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، بهار کتاب می‌نامند. در یک دهه گذشته نمایشگاه بین‌المللی کتاب، به مرکز فرهنگی بزرگی در سطح خاورمیانه تبدیل شده است و اصحاب فکر و اندیشه علاوه بر امکان خرید کتاب از نمایشگاه، می‌توانند به تعامل با یکدیگر بپردازند. حضور نویسندگان در غرفه‌های ناشران، برگزاری نشست‌های تخصصی نقد و بررسی کتاب، ارائه خدمات ویژه به اندیشمندان و نظایر آن، هر سال بر وجه فرهنگی نمایشگاه کتاب می‌افزاید.

نمایشگاه کتاب
تهران به‌عنوان یک
رویداد بسیار بزرگ
فرهنگی در تقویم
نمایشگاه‌های بزرگ
جهان ثبت شده است
و در واقع می‌توان
این نمایشگاه را
بزرگ‌ترین نمایشگاه
کتاب جهان اسلام
دانست

بیست و دوم، با توجه به شلوغی اطراف محل دائمی نمایشگاه، عدم دسترسی به وسائل نقلیه عمومی، پارکینگ‌های متناسب با حجم مراجعان، تخریب تعدادی از سالن‌های نمایشگاه و کمبود فضای نمایشگاهی و نظایر آن، مسئولان را بر آن داشت تا به جابه‌جایی محل برگزاری نمایشگاه کتاب تهران اقدام کنند.

تا این دوره (۱۳۸۸) از نمایشگاه نحوه شرکت ناشران همواره با نوساناتی مواجه بوده و حضور ناشران داخلی و خارجی افت و خیزهای داشته است، ولی در کل رشد نسبتاً ثابتی را در تمام سال‌ها تجربه کرده است. تعداد کتاب‌های حاضر در نمایشگاه، اعم از داخلی و خارجی، در اولین دوره نمایشگاه ۲۶ هزار عنوان بوده که این تعداد در نمایشگاه سال جاری به بالغ‌بر سیصد هزار عنوان رسیده است.

نمایشگاه کتاب تهران به‌عنوان یک رویداد بسیار بزرگ فرهنگی در تقویم نمایشگاه‌های بزرگ جهان ثبت شده است و در واقع می‌توان این نمایشگاه را بزرگ‌ترین نمایشگاه کتاب جهان اسلام دانست. نمایشگاه کتاب تهران، همان‌طور که بارها از سوی مسئولان نمایشگاه عنوان شده، نمایشگاهی دولتی نیست و با مشارکت همه دست‌اندرکاران نشر کشور راه‌اندازی و اجرا می‌شود.

بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

عرضه آخرین کتاب‌های منتشر شده در ایران و کتاب‌های ناشران هشتاد کشور دنیا، در بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، این نمایشگاه را به بزرگ‌ترین رویداد فرهنگی

ایران و خاورمیانه تبدیل کرده است. نمایشگاه بیست و دوم، از ۱۶ اردیبهشت‌ماه کار خود را به‌طور رسمی در مصلاهی بزرگ تهران آغاز کرد و این مکان ۱۱ روز پذیرای کتاب‌دوستان و اهالی فرهنگ و ادب بود. افتتاحیه نمایشگاه یک روز قبل از شروع نمایشگاه و در روز پانزدهم اردیبهشت‌ماه، ساعت نه صبح برگزار شد.

دکتر محمود احمدی‌نژاد، رئیس جمهوری، در آیین گشایش بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، از این نمایشگاه به‌عنوان میعادگاه اندیشمندان و اهالی فرهنگ، هنر و اندیشه در کشور نام برد. وی سرعت رشد فعالیت‌های فرهنگی در ایران را افتخار آفرین دانست و گفت: اثری ماندگار و جاوید است که برآمده از روح انسانی و در مسیر ترویج استعدادهای الهی انسان باشد و حقایق انسانی را منتقل کند.

رئیس جمهور در مراسم افتتاحیه که محمدحسین صفار هرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، علی‌اکبر اشعری، مشاور فرهنگی رئیس جمهور و رئیس کتابخانه ملی و جمعی از نمایندگان مجلس و اهالی فرهنگ و هنر حضور داشتند، افزود: افراد بسیاری در جهان، آثار ادبی خلق کرده‌اند و در این میان بسیاری از آثار در روند حرکت انسان‌ها گم شد، اما در نقطه مقابل، آثاری نیز هستند که اگرچه در مقطع تاریخی خود ندرخشیدند؛ اما به‌مرور زمان اثرگذاری آنها گسترش یافته است.

دکتر احمدی‌نژاد، انعکاس ارزش‌های متعالی انسانی را راز درخشندگی و ارزشمندی این آثار معرفی کرد و افزود: ارزش‌ها و ارتباط‌های انسانی به دو صورت در کتاب‌ها متجلی

**وزیر فرهنگ و
ارشاد اسلامی از
نمایشگاه کتاب
به‌عنوان بزرگ‌ترین
جشن دانایی و
جشنواره بزرگ
کتاب و کتابخوانی
نام برد**

مراجعه‌کنندگان، شاهد موفقیت‌های کاری آن در مصلاهی تهران هستیم.

وی در پایان اظهار امیدواری کرد که نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در آینده‌ای نزدیک، به کانون توجه تمام اهالی فرهنگ جهان تبدیل شود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این مراسم از نمایشگاه کتاب به‌عنوان بزرگ‌ترین جشن دانایی و جشنواره بزرگ کتاب و کتابخوانی نام برد و افزود: آنچه در خلال تلاش‌های سی‌ساله در امر فرهنگ می‌توان به آن اشاره کرد، تغییر و تحول فرهنگی است که به‌دنبال حرکت فرهنگی انقلاب اسلامی ایران رخ داد. وی با اشاره به افزایش شصت‌برابری انتشار کتاب طی سی سال اخیر در کشور گفت: در سال‌های ۵۶ و ۵۷ تعداد کتاب‌هایی که در کشور منتشر می‌شد، سالانه کمتر از یک‌هزار عنوان بود که این آمار در مقایسه با انتشار ۵۵ هزار عنوانی کتاب در سال ۸۷، نشان‌دهنده رشد فزاینده تولید کتاب در ایران است.

محمدحسین صفارهرندی ادامه داد: در این میان، استقبال از کتابخوانی در چند سال اخیر گسترش زیادی داشته است و گرایش مردم به کتاب‌خانه‌های عمومی، مدارس و مساجد به‌منظور انس بیشتر با کتاب‌گویی این امر است.

وی به خرید ۲۵ میلیارد تومانی کتاب در سال ۸۶ اشاره کرد و افزود: این رقم در سال ۸۷، ۲۲ میلیارد تومان بود که طبق برنامه‌ریزی‌ها این روند امسال نیز ادامه خواهد داشت و

می‌شوند، نخست ارتباط انسان با خدا و حالت‌های عرفانی زلال که تجلی زیبایی‌های آفرینش در انسان است و دوم تعامل انسان‌ها با یکدیگر.

وی با بیان اینکه تعامل و ارتباط‌های اجتماعی انسان‌ها خمیرمایه فعالیت‌های فرهنگی است، گفت: در روابط انسانی، کار فرهنگی یعنی بسترسازی برای شکوفایی و نزدیک کردن خصلت‌های الهی و استعداد‌های الهی در انسان‌ها و کتاب به‌خوبی این وظیفه را به عهده دارد. وی ادامه داد: در این میان، اثری ماندگار می‌شود که راه تعالی و کمال آفرینی را به انسان نشان دهد و حقایق انسانی را منتقل کند.

رییس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به زنجیره تولید کتاب اشاره کرد و گفت: حاصل خلاقیت ذهن انسان و زحمات اهل فرهنگ در قالب کتاب منتشر می‌شود. این کتاب از سوی ناشران و کتاب‌فروشان در دسترس همگان قرار می‌گیرد و در این میان باید اقدامی صورت گیرد که عموم مردم به مطالعه عادت کنند و از این کالای باارزش و فرهنگی بهره‌مند شوند.

احمدی‌نژاد، ایران را کانون تولید و نشر فرهنگ و تمدن در جهان از زمان‌های کهن معرفی کرد و گفت: در سال‌های گذشته نمایشگاه کتاب تهران به‌علت کثرت مراجعه مردم موجب نگرانی و ترافیک در سطح شهر می‌شد که در سه سال اخیر با تدبیر دست‌اندرکاران وزارت ارشاد و همکاری مدیریت شهری با وجود دوبرابری حجم کاری و تعداد

دکتر پرویز جابه‌جایی یارانه کاغذ را، به‌عنوان قانونی که در برنامه چهارم بر آن تأکید شده و البته مسکوت مانده بود، از مهم‌ترین اقدامات در عرصه نشر کشور عنوان است

براساس پیش‌بینی‌ها، تزریق کتاب به کتابخانه‌ها بیش از ده برابر افزایش خواهد یافت.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به نامگذاری سال جاری به‌عنوان سال اصلاح الگوی مصرف گفت: هنوز در حوزه فرهنگ به نقطه تعادل نرسیده‌ایم و اصلاح الگوی مصرف در حوزه فرهنگ باید زیاده‌تر خواندن باشد که در واقع تأکید بر نوعی اسراف در مطالعه است.

در ادامه دکتر محسن پرویز، رئیس بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، ضمن ارائه گزارشی از این نمایشگاه گفت: از مدت‌ها پیش بحث‌های زیادی درباره امکان جابه‌جایی نمایشگاه کتاب تهران مطرح بود، که ماحصل سه سال بررسی کارشناسی در این زمینه، نشان‌دهنده توجه کارشناسان به بحث انتقال نمایشگاه داشت که از مهم‌ترین دلایل آن موقعیت جغرافیایی مکان قبلی نمایشگاه کتاب بود. وی افزود: وسعت برگزاری محل نمایشگاه، نبود محل مناسب جایگزین و مشکلات حواشی موجب شده بود کسی مسئولیت انجام این کار را نپذیرد، اما برگزاری بیستمین دوره نمایشگاه کتاب در مصلاهی امام خمینی (ره) با وجود برخی از مشکلات، نتایج مثبتی به‌همراه داشت.

معاون فرهنگی و وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با بیان اینکه امسال ناشران ۱۲ هزار و پانصد متر مربع فضا در اختیار داشتند، اظهار داشت: ثابت نگه‌داشتن نرخ یارانه خرید ارز و اجاره بهای غرفه‌های نمایشگاه از جمله نکاتی است که در این عرصه مغفول مانده و در سه سال گذشته هیچ تغییری نکرده است. وی ادامه داد: البته قیمت کتاب‌های خارجی افزایش داشته است که در برابر این افزایش، سقف خرید برای هر گروه خریدار، بیست‌هزار تومان افزایش یافته تا قدرت خرید برای تهیه این آثار نیز افزایش پیدا کند.

دکتر پرویز در بخش دیگری از سخنان خود به واگذاری مدیریت بخش‌های مختلف به تشکل‌های فرهنگی اشاره کرد و گفت: جابه‌جایی یارانه کاغذ به‌عنوان قانونی که در برنامه چهارم بر آن تأکید شده و البته مسکوت مانده بود،

از مهم‌ترین اقدامات در عرصه نشر کشور است، با توجه به اینکه بسیاری از افراد شجاعت اجرایی شدن آن را نداشتند و تصور می‌کردند با این کار فروش و شمارگان کتاب کاهش پیدا می‌کند، اما هم‌اکنون شاهدیم که قیمت کتاب متناسب با رشد تورم در کشور بوده و شمارگان کتاب نیز افزایش پیدا کرده است.

وی گفت: ناشران و نویسندگان متعهدانه به فعالیت خود در حوزه نشر کشور ادامه می‌دهند تا فضای عمومی فرهنگ کشور پذیرای ۵۵ هزار عنوان منتشرشده در سال گذشته باشد و بیش از دوسوم آثار نیز تألیف اول باشد.

بخش ناشران داخلی و بین‌الملل

در بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۲۲۲۷ ناشر داخلی در چهار بخش عمومی، کودک و نوجوان، آموزشی و دانشگاهی حضور داشتند، بالغ به ۲۳۱ هزار عنوان کتاب را در معرض دید مراجعان به نمایشگاه قرار داده‌بودند. در این بخش

۱۴۰۳ ناشر در بخش عمومی، ۴۸۴ ناشر در بخش دانشگاهی، ۱۱۶ ناشر در بخش آموزشی و ۲۲۳ ناشر در بخش کودک و نوجوان حضور داشتند.

بخش جنبی

در این نمایشگاه بیش از ۲۶۳۶۲ متر مربع فضا در اختیار ناشران داخلی کشورمان قرار گرفته بود که از میزان نزدیک به ۱۳ هزار متر در اختیار ناشرانی عمومی، ۴۲۰۰ متر برای کودکان و نوجوانان، ۲۶۶۲ متر در اختیار ناشران آموزشی و ۶۵۰۰ متر در اختیار ناشران دانشگاهی قرار داشت. فضای اختصاص یافته به ناشران عمومی نسبت به سال گذشته نزدیک به ۲۲ درصد رشد داشته است. در بیست و یکمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران میزان فضای اختصاص یافته به ناشران عمومی ۹۸۴۳، بخش دانشگاهی ۴۴۵۴، آموزشی ۲۵۴۳ و کودک و نوجوان ۳۸۰۷ متر و در مجموع ۲۰۶۴۷ متر اختصاص یافته است.

فضای طراحی شده در نمایشگاه امسال به گونه‌ای بوده که تمام بخش‌های داخلی در سالی مجزا و نیز دسترسی به ناشران بخصوص در بخش عمومی (شبستان) و دانشگاهی (انتهای رواق شرقی) میسر بود و باعث سردرگمی مراجعان نمی‌شد.

در بخش خارجی بالغ بر ۷۰ هزار عنوان در دو ارزی و ریالی عرضه شده بود و کتاب‌های نزدیک به هشتاد کشور جهان عرضه شده بود، این کتاب‌های به صورت مستقل و یا از طریق نمایندگان ناشران خارجی در ایران در نمایشگاه عرضه شده بودند؛ کشورهای شرکت کننده در قالب ۳۳ ناشر مستقل و ۱۵ نماینده ناشران خارجی در نمایشگاه مشارکت داشتند. در سالن ریالی در بخش عرب تعداد هفتاد ناشر و در بخش لاتین تعداد ۷۴ ناشر حضور داشتند. علاوه بر این تعداد، نزدیک به نود تشکل (غرفه) در بخش بازار جهانی حضور داشتند که هدف آنها از شرکت در نمایشگاه همکاری و تشریح مساعی، مشارکت در همایش‌ها و فعالیت‌های فرهنگی، آشنایی با نشر ایران و معرفی نشر ایران به بازارهای جهانی بود. بازار جهانی امسال هفتمین تجربه خود را پشت سر گذاشت.

در کنار حضور ناشرانی خارجی و یا نمایندگان آنها، نمایشگاه‌های بین‌المللی بزرگی چون سوئیس، فرانکفورت، پکن (برای اولین بار)، یونان، شارجه حضور فعالی و اتحادیه‌های ناشران کشورهای سوئیس، فرانسه، آلمان، و تشکل‌های نشر ژاپن در نمایشگاه حضور فعالی داشتند. همچنین حضور انجمن‌های دوستی ایران - نیجریه، ایران - کوبا، ایران - آرژانتین، ایران - برزیل، ایران - ویتنام، ایران - ژاپن، ایران - بوسنی هرزگوین و ایران - افغانستان با کمک وزارت امور خارجه فرصت

**وظیفه سرای اهل قلم
برگزاری نشست‌ها،
سخنرانی‌ها و
کارگاه‌های آموزشی با
مشارکت نهادهای تأثیر
گذار حوزه کتاب و فرهنگ
کشور می‌باشد**

بخش اول: سرای اهل قلم. وظیفه این بخش برگزاری نشست‌ها، سخنرانی‌ها و کارگاه‌های آموزشی با مشارکت نهادهای تأثیرگذار حوزه کتاب و فرهنگ کشور می‌باشد. در نمایشگاه امسال نشست‌ها در پنج سرای به صورت هم‌زمان برگزار شد که عبارت بودند از سرای اصلی اهل قلم، سرای کارنامه نشر، سرای کودک و نوجوان، سی سال انقلاب اسلامی و سالن چاپ و نشر. در مجموع نزدیک به ۲۲۰ نشست علمی در نمایشگاه برگزار گردید.

بخش دوم: طراحی و راه‌اندازی سالن فعالیت‌های جنبی. عمده فعالیت‌های این بخش آشنا ساختن مردم و مراجعان با فرایندهای تولید، عرضه و حفاظت از کتاب، فعالیت‌های کتابداری و کتابخانه‌ها، تولید کاغذ به شیوه سنتی، حفاظت و مرمت آثار خطی، چاپ دیجیتال، چاپ روی مواد غیر کاغذی، نرم‌افزارهای کتابداری و اطلاع‌رسانی، کتاب‌های چاپ اول منتشر شده در سال ۱۳۸۷ (کارنامه نشر)، تصویرسازی کتاب، نقاشی و نگارگری، تصویرگری کتاب، کتاب‌های حوزه انقلاب و حضرت زهرا، اطلاع‌رسانی حوزه کتاب، و سایر فعالیت‌های تفریحی و ورزشی بود. فضای تعبیه شده برای فعالیت‌های جنبی به سالن‌های سالن کتاب و کتابخانه، سالن دین و فرهنگ، سالن چاپ و نشر، سالن علمی، آموزشی و هنری، سالن ورزش، سالن سی سال انقلاب، سالن حضرت فاطمه زهرا (س)، سالن کودک و نوجوان دسته‌بندی شده بود.

در بخش کودک و نوجوان با همکاری هنرمندان مطرح کشورمان برنامه‌های متنوعی برای سرگرمی و آشنایی بیشتر کودک و نوجوانان با کتاب و کتابخوانی پیش‌بینی شده بود.

برگزیدگان بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران

ناشران شهرستانی کودک و نوجوان نیز به دلیل ضعف نسبی آثار، هیچ ناشری به‌عنوان برگزیده اعلام نشد.

در بخش ناشران وابسته به دستگاه‌های دولتی، موسسه فرهنگی مدرسه برهان و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به دلیل نوآوری و توجه به مخاطبان خاص و دریافت جایزه‌های ادبی برگزیده شدند.

بخش ویژه، هیئت داوران با توجه به عملکرد ناشران در سی سال گذشته که برای ترویج انقلاب کوشش کرده‌اند، پس از بررسی عملکرد و استفاده از نظرات کارشناسان در حوزه‌های مختلف، ناشران برگزیده این بخش را اعلام کرد که عبارتند از:

الهدی، قدر ولایت، مرکز اسناد و بررسی‌های تاریخی، مجمع جهانی اهل‌بیت، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، دارالتقريب بين المذاهب اسلامی، انتشارات مدرسه، مؤسسه بوستان قم، مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، انتشارات سوره مهر، مجموعه انتشارات وابسته به آستان قدس رضوی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی و انتشارات شاهد. بخش بین‌الملل، در بخش نمایش یارانهای لاتین شرکت ویژه نشر به‌عنوان ناشر برگزیده سال انتخاب شد. همچنین در بخش فروش ربالی لاتین، شرکت مک‌گرو هیل به‌عنوان ناشر برگزیده معرف شد. در بخش فروش ربالی عربی، مؤسسه

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همه ساله در فروردین ماه براساس میزان فعالیت و اثرگذاری ناشران، ناشران برگزیده سال قبل را انتخاب و در نمایشگاه از آنها تجلیل می‌کند. در آیین پایانی بیست و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران نیز، ناشران برگزیده سال ۱۳۸۷ نیز معرفی شدند و جوایز خود را دریافت کردند. این جوایز در بخش‌های بزرگسال، کودک و نوجوان، بین‌الملل و ویژه به منتخبان اهدا شد.

بزرگسال، در بخش خصوصی نشر نی به دلیل تنوع آثار و کیفیت و رعایت موازین چاپ و همچنین دریافت جوایز از جشنواره‌های مختلف ادبی به‌عنوان ناشر برگزیده سال ۱۳۸۷ انتخاب شد. در بخش ناشران شهرستانی نیز با تقدیر از انتشارات انصاریان، به دلیل حضور موفق و مستمر، انتشارات دلیل ما از حیث اصول چاپ و محتوا انتخاب شد. در بخش ناشران وابسته به دستگاه‌های دولتی، ضمن تقدیر از پژوهشکده فرهنگ و ادب، به‌طور مشترک انتشارات سوره مهر و بوستان کتاب قم انتخاب شدند.

کودک و نوجوان، در بخش ناشران کودک و نوجوان از تهران، ضمن تقدیر از انتشارات قدیانی، دو ناشر پیدایش و محراب قلم به‌عنوان ناشر برگزیده این بخش انتخاب شدند. در بخش

در بخش اطلاع‌رسانی رایانه‌ای به‌طور میانگین روزانه بیش از شصت و پنج هزار مورد جست‌وجوی اطلاعات صورت گرفته است

«اطلاع‌رسانی رایانه‌ای کتاب و ناشران» اختصاص داشت که در شش ایستگاه و با استفاده از رایانه و نرم‌افزارهای نمایشگاه به اطلاع‌رسانی می‌پرداختند؛ بخش دوم به «اطلاع‌رسانی عمومی» اختصاص داشت که به دو قسمت «اطلاع‌رسانی محیطی» و «اطلاع‌رسانی سالی» تقسیم شده بودند و در کیوسک‌های دو یا سه نفری به ارائه اطلاعات سالن‌ها و محیط نمایشگاه می‌پرداختند. وجه‌میزه اطلاع‌رسانی سال جاری نسبت به سال‌های قبل نظم، دقت در اطلاع‌رسانی، صبر و حوصله و همچنین پراکندگی مناسب ایستگاه‌ها و کیوسک‌های اطلاع‌رسانی در کل نمایشگاه کتاب بود.

در بخش اطلاع‌رسانی رایانه‌ای به‌طور میانگین روزانه بیش از شصت و پنج هزار مورد جست‌وجوی اطلاعات (در روزهای عادی) و تعداد هفتاد و پنج هزار مورد جست‌وجو (در روزهای تعطیل) صورت گرفته است، در مجموع در ۱۱ روز نمایشگاه بالغ بر ۷۵۵ هزار مورد جست‌وجوی اطلاعات صورت گرفت. در بخش اطلاع‌رسانی محیطی و سالی، به‌صورت میانگین روزانه ۱۶۰ هزار نفر (در روزهای عادی) از خدمات اطلاع‌رسانی عمومی بهره‌مند شده‌اند، در روزهای پنج‌شنبه و جمعه نزدیک به ۲۰ درصد رشد مراجعه به کیوسک‌های وجود داشته است. در مجموع در ۱۱ روز برپایی نمایشگاه تعداد یک میلیون و ۹۹۶ هزار مورد اطلاع‌رسانی صورت گرفته است.

اختتامیه

نمایشگاه بیست و دوم پس از ۱۱ روز تلاش خستگی‌ناپذیر ناشران و دست‌اندرکاران برگزاری نمایشگاه در بیست و ششم اردیبهشت به پایان رسید و آیین اختتامیه با حضور دکتر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، محمدحسین صفار هرنندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، علی‌اکبر اشعری، مشاور فرهنگی رئیس‌جمهور، دکتر محسن پرویز، رئیس نمایشگاه کتاب تهران و معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد.

در این مراسم، دکتر علی لاریجانی پس از اهدای جوایز

خدمات دانش‌کتابیه، در بخش کشورهای ترکیه به‌دلیل ارائه آثار فاخر در حوزه مطالعات اسلامی، در بازار جهانی کتاب، انتشارات علمی فرهنگی، برای ترجمه‌های فراوان آثار ایرانی به زبان انگلیسی، انتشارات خانه فرهنگ و هنر گویا به‌دلیل چاپ و انتشار آثار ارزشمند استاد فرشچیان و انتشارات گاج به‌منظور رعایت اصلاح الگوی مصرف و تشویق در زمینه صرفه‌جویی کاغذ انتخاب شدند.

اطلاع‌رسانی نمایشگاه

با گسترش نمایشگاه بین‌المللی کتاب و حضور ناشران داخلی و خارجی و همچنین بازدید میلیون‌ها نفر از هموطنان از نمایشگاه، اطلاع‌رسانی در نمایشگاه کتاب به ضرورتی اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است. امسال نیز اطلاع‌رسانی نمایشگاه کتاب را کادر متخصص و با تجربه‌ای از مؤسسه خانه کتاب برعهده داشت و برای اطلاع‌رسانی مؤثر و مناسب، با جذب و آموزش بالغ بر ۱۵۰ نفر نیروی اطلاع‌رسانی که بیشتر آنها تجربه حضور در نمایشگاه‌های قبلی را نیز داشتند، اطلاع‌رسانی در دو بخش انجام گرفت. بخش اول به

در بخش اطلاع‌رسانی محیطی و سالی، به صورت میانگین روزانه ۱۶۰ هزار نفر (در روزهای عادی) از خدمات اطلاع‌رسانی عمومی بهره‌مند شده‌اند

به ناشران و غرفه‌های برگزیده، گفت: از همه دست‌اندرکاران، اصحاب قلم، ناشران و نویسندگان این واقعه مبارک فرهنگی تشکر می‌کنم. وی ادامه داد: اصطلاح جشنواره دانایی از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، واژه خوبی برای نمایشگاه کتاب به‌شمار آمده و واقعاً همین‌گونه است چراکه حضور اصحاب قلم و ناشران به این جشنواره برازندگی نام دانایی و دانایان را می‌بخشد.

رئیس مجلس شورای اسلامی افزود: نمایشگاه کتاب تهران سنت حسنه‌ای است که چندین سال است در کشور ما برگزار می‌شود و در کنار آن نیز باید به برگزاری ۲۲ نمایشگاه استانی اشاره کرد که هریک از این نمایشگاه‌های کتاب واقعه‌های بزرگ فرهنگی برای مردم هستند. وی با بیان این مطلب که باید قدردان برگزارکنندگان این واقعه بزرگ فرهنگی باشیم، افزود: کشور ما صاحب تمدنی فرهنگی در قبل و بعد اسلام بوده است.

دکتر لاریجانی گفت: آنچه از سنگ‌نوشته‌ها برمی‌آید، ساختار اجتماعی و سیاسی مبتنی بر فرهنگ و اداره جامعه با فکر توحیدی در کشور ایران است که در ساختارهای حکومتی از فرهنگ بهره‌مندی برده است.

وی در بخش دیگری از سخنان خود، با بیان اینکه در عرصه سیاسی و اجتماعی، ایرانیان از حرکت فرهنگی خود ضرر نکرده‌اند که این نگاه باید مورد توجه قرار گیرد، افزود: جمهوری اسلامی مدل حیات سیاسی مبتنی بر عزت فرهنگی را مهیا کرده که براساس این مدل، کشورهای مختلف، رفتارهای سیاسی خود را تنظیم می‌کنند. وی در پایان افزود: گزارش‌های ارائه‌شده از سوی مسئولان نمایشگاه میدوارکننده‌اند و نمادهایی از تحرک فرهنگی را نشان می‌دهند، اگرچه قابلیت و ظرفیت فرهنگی کشور ما بالاست و باید زمینه رشد آن را فراهم کرد.

وزیر ارشاد در این مراسم گفت: خوشبختانه نمایشگاه کتاب امسال با ابراز رضایت بیشتری از سوی عموم و اهالی قلم به پایان رسید. حضور در نمایشگاهی که در مصلا برگزار

می‌شود، توفیقی برای اهالی فرهنگ و قلم کشور است. وی با تشکر از زحمات تمام مسئولان نمایشگاه کتاب، مؤلفان و اهالی صنعت چاپ کشور، یادآور شد: اکنون جریان هدایت فرهنگی جامعه در مسیر درستی قرار گرفته که حاصل آن نیز بهبود وضع نشر کشور است.

حواشی نمایشگاه

- نمایش ماهواره امید در نمایشگاه کتاب تهران نشان از اقتدار ملت ایران و شکوه و عظمت ایرانیان داشت.
- تحویل غرفه زودتر از همیشه به ناشران و امکان غرفه‌آرایی قبل از شروع نمایشگاه باعث شده بود، ناشران زیادی به غرفه‌آرایی بپردازند و غرفه‌های زیبا در نمایشگاه چشم‌نواز بود.
- انجمن‌های دوستی در نمایشگاه امسال حضور داشتند و به معرفی نمایشگاه کتاب تهران به ناشران کشورهای مختلف دنیا می‌پرداختند. انجمن‌های دوستی، تشکلهایی هستند که به‌عنوان رابط فرهنگی کشورمان با دیگر ملل جهان به‌شمار می‌آیند.